

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Utskottet för internationell handel

2004/0222(CNS)

2.9.2005

YTTRANDE

från utskottet för internationell handel

till utskottet för utrikesfrågor

över förslaget till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd
inför anslutningen

(KOM(2004)0627 – C6-0047/2005 – 2004/0222(CNS))

Föredragande: Zbigniew Zaleski (*)

(*) Förstärkt samarbete mellan utskott – artikel 47 i arbetsordningen”

PA_Leg

KORTFATTAD MOTIVERING

Detta förslag till upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen uppnår det beundransvärda målet att effektivisera och förenkla de tidigare instrument för gemenskapsstöd som användes för att genomföra hjälpprogram på västra Balkan och i Turkiet. Det sätter ett politiskt verktyg i centrum av gemenskapens externa bistånd, vilket troligen kommer att öka den inhemska förmågan att ställa upp målen för föranslutningsprocessen. Det betonar även innovativa metoder för genomförande, vilket troligen kommer att leda till ökat samarbete, särskilt i fråga om gränsöverskridande samarbete mellan å ena sidan medlemsstater och å andra sidan kandidatländer och potentiella kandidatländer.

Det finns dock flera brister i det föreslagna instrumentet, vilka föredraganden föreslår åtgärdas på följande sätt:

- Det föreslagna instrumentet för stöd inför anslutningen är det enda av de tre stora geografiska instrumenten för yttre förbindelser som grundas på samrådsförfarandet. Detta får följder inte bara för antagandet av detta instrument, utan även för antagandet av åtgärder för att genomföra denna ramförordning. Föredraganden anser det vara önskvärt att ändra den rättsliga grunden för detta instrument – artikel 181a – vid en framtida översyn av EG-fördraget genom att föra in en hänvisning till medbeslutandeförfarandet.
- Det föreslagna instrumentets ekonomiska mål är tämligen vagt. Föredraganden föreslår att stärka det genom att föra in en hänvisning till de marknadsorienterade ekonomiska reformer, inbegripet avreglering av priser och handel och tillämpning av WTO:s bestämmelser, som flera länder på västra Balkan borde genomföra innan de blir medlemmar i EU. När det gäller Turkiet borde landets gradvisa integrering i den inre marknaden vara ytterligare ett ekonomiskt mål på medellång sikt i denna ramförordning.
- Europaparlamentets roll i utformningen av den fleråriga vägledande ramen är tämligen begränsad. Föredraganden anser att en strukturerad dialog, som inbegriper en årlig resolution avfattad av parlamentet några månader innan kommissionen avfattar sin årliga resolution om den fleråriga vägledande ramen, borde göra det möjligt för båda institutionerna att delta i samma utsträckning i utformandet av strategiska mål för föranslutningsprocessen. Sådana befogenheter får dock inte på något sätt inskränka parlamentets befogenhet som budgetmyndighet.
- Det nuvarande förslaget har inget förfalldatum, vilket är brukligt i instrument för yttre förbindelser av denna typ, och inte heller finns det någon bestämmelse om utvärdering efter halva tiden av hur väl programmen för stöd inför anslutningen fungerar. Föredraganden föreslår att båda sakerna inkluderas i förslaget för att förstärka föranslutningsprocessens demokratiska ansvarighet, öppenhet och legitimitet.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för internationell handel uppmanar utskottet för utrikesfrågor att som ansvarigt utskott infoga följande ändringsförslag i sitt betänkande:

Kommissionens förslag¹

Parlamentets ändringar

Ändringsförslag 1 Skäl 2a (ny)

(2a) Europaparlamentet välkomnade tillägget, genom Nicefördraget, av artikel 181a i EG-fördraget, men upprepade sin åsikt att det, med tanke på den politiska och budgetmässiga betydelsen av stöd inför anslutningen, vore mycket önskvärt att erforderliga åtgärder vidtas för genomförandet av det ekonomiska, finansiella och tekniska samarbetet med kandidatländer i enlighet med förfarandet i artikel 251 i EG-fördraget.

Motivering

De två övriga allmänna instrumenten till stöd för EU:s politik för bistånd till tredje land, nämligen instrumentet för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete och det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet, grundas båda på medbeslutandeförfarandet. Att grunda även instrumentet för stöd inför anslutningen på detta förfarande skulle ge konsekvens i förfarandena för alla tre stora geografiska instrument till stöd för gemenskapens bistånd till tredje länder.

Ändringsförslag 2 Skäl 11

(11) Genom stödet till kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna bör de även i framtiden stödjas i sina ansträngningar att stärka de demokratiska institutionerna och rättsstaten, reformera den offentliga förvaltningen, respektera de mänskliga rättigheterna och minoriteters rättigheter, stödja utvecklingen av det civila samhället

(11) Genom stödet till kandidatländerna och de potentiella kandidatländerna bör de även i framtiden stödjas i sina ansträngningar att stärka de demokratiska institutionerna och rättsstaten, **genomföra ekonomiska reformer med syfte att främja en marknadsekonomi och fri och rättvis handel, stärka konsumenternas rättigheter,**

¹ Ännu ej offentliggjort i EUT.

och främja regionalt samarbete samt försoning och återuppbyggnad, och stödet bör bidra till hållbar utveckling och minskad fattigdom i dessa länder och därför riktas in på en mängd olika åtgärder för institutionsuppbyggnad.

reformera den offentliga förvaltningen, respektera de mänskliga rättigheterna och minoriteters rättigheter, stödja utvecklingen av det civila samhället, **inbegripet stöd till icke-statliga organisationer**, och främja regionalt samarbete samt försoning och återuppbyggnad, och stödet bör bidra till hållbar utveckling och minskad fattigdom i dessa länder och därför riktas in på en mängd olika åtgärder för institutionsuppbyggnad.

Motivering

Syftet med detta ändringsförslag är att uppnå konsekvens mellan skälen och tillämpningsområdet i artikel 2 i denna förordning.

Ändringsförslag 3 Skäl 14

(14) Stödet bör tillhandahållas på grundval av en övergripande flerårig strategi, **med beaktande av** prioriteringarna inom ramen för stabiliserings- och associeringsprocessen samt de prioriteringar som **uppkommit under** föranslutningsprocessen.

(14) Stödet bör tillhandahållas på grundval av en övergripande flerårig strategi **som återspeglar** prioriteringarna inom ramen för stabiliserings- och associeringsprocessen, **målen med de stödmottagande ländernas inrikesreformer** samt de **strategiska** prioriteringar som **Europaparlamentet fastställt för** föranslutningsprocessen.

Motivering

Det är av mycket stor betydelse att Europaparlamentet är delaktigt i identifieringen, fastställandet och ordningen av prioriteringar inför anslutningen för såväl kandidatländer som potentiella kandidatländer. Tidigare utvidgningar visade tydligt att anslutningen väsentligen är av teknokratisk natur, vilket ger den innersta delen av den verkställande makten fördelar gentemot de nationella lagstiftande församlingarna. En starkare roll för Europaparlamentet och de nationella parlamenten i kandidatländer och potentiella kandidatländer skulle öka den demokratiska ansvarigheten, öppenheten och den inhemska kontrollen i föranslutningsprocessen.

Ändringsförslag 4 Skäl 17

(17) Stödet bör förvaltas i överensstämmelse med de regler för bistånd till tredjeländer

(17) Stödet bör förvaltas i överensstämmelse med de regler för bistånd till tredjeländer

som anges i förordning (EG) nr 1605/2002, med utnyttjande av strukturer som visat sig värdefulla under föranslutningsprocessen, såsom decentraliserad förvaltning, programmet för partnersamverkan och TAIEX, men möjlighet bör även ges att använda innovativa tillvägagångssätt, t.ex. genomförande tillsammans med medlemsstaterna i form av gemensam förvaltning när det gäller gränsöverskridande program vid Europeiska unionens yttre gränser.

som anges i förordning (EG) nr 1605/2002, med utnyttjande av strukturer som visat sig värdefulla under föranslutningsprocessen, såsom decentraliserad förvaltning, programmet för partnersamverkan och TAIEX, men möjlighet bör även ges att använda innovativa tillvägagångssätt, t.ex. genomförande tillsammans med medlemsstaterna i form av gemensam förvaltning när det gäller gränsöverskridande program vid Europeiska unionens yttre gränser. **Överföringen av kunskap och expertis angående genomförandet av gemenskapens regelverk, från medlemsstater som har relevanta erfarenheter till de stödmottagande länder som omfattas av denna förordning, torde vara särskilt fördelaktigt i detta sammanhang.**

Motivering

De medlemsstater som anslöt sig till EU år 2004 har ungefär femton års samlad erfarenhet av omfattande reformer inom den politiska, ekonomiska och offentliga sektorn, vilket skulle kunna vara av direkt nytta för mottagarna av detta instrument.

Ändringsförslag 5 Skäl 22

(22) Om ett stödmottagande land bryter mot de principer på vilka Europeiska unionen bygger, eller inte gör tillräckliga framsteg med avseende på Köpenhamnskriterierna eller de prioriteringar som fastställs i de europeiska partnerskapen eller partnerskapen för anslutning, måste rådet på grundval av ett förslag från kommissionen kunna vidta nödvändiga åtgärder.

(22) Om ett stödmottagande land bryter mot de principer på vilka Europeiska unionen bygger, eller inte gör tillräckliga framsteg med avseende på Köpenhamnskriterierna eller de prioriteringar som fastställs i de europeiska partnerskapen eller partnerskapen för anslutning, måste rådet på grundval av ett förslag från kommissionen kunna vidta nödvändiga åtgärder, **samtidigt som det omedelbart skall informera parlamentet om anledningarna till sitt beslut.**

Motivering

Detta ändringsförslag stärker, i linje med artikel 300.2 i EG-fördraget, parlamentets deltagande i det eventuella upphävandet av länders deltagande i gemenskapens stödprogram.

Ändringsförslag 6
Artikel 2, punkt 1, led c

(c) Ekonomiska reformer.

(c) **Marknadsorienterade** ekonomiska reformer, **inbegripet avreglering av priser och handel, gradvis integrering i den inre marknaden och genomförande av WTO:s bestämmelser och bestämmelserna från utvecklingsagendan från Doha.**

Motivering

Detta ändringsförslag förfinar denna förordnings ekonomiska huvudmål. I fråga om multilateral handel var Turkiet en av grundarna av Världshandelsorganisationen (WTO). Albanien, Kroatien och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien blev medlemmar mellan 2000 och 2003. Serbien och Montenegro samt Bosnien och Hercegovina förhandlar för närvarande om medlemskap i WTO.

Ändringsförslag 7
Artikel 2, punkt 1, led e

(e) Utveckling av det civila samhället.

(e) Utveckling av det civila samhället, **inbegripet stöd till icke-statliga organisationer.**

Motivering

Se ändringsförslag 2.

Ändringsförslag 8
Artikel 4, punkt 2

(2) Kommissionen skall **årligen** meddela rådet och Europaparlamentet den vägledande fleråriga ramen.

(2) Kommissionen skall **i en årlig rapport** meddela rådet och Europaparlamentet den vägledande fleråriga ramen. **Denna rapport skall bl.a. fastlägga hur kommissionen ämnar genomföra de strategiska prioriteringar som parlamentet definierat för föranslutningsprocessen.**

Motivering

Den ovan strukturerade dialogen mellan de tre institutionerna skulle ge parlamentet möjlighet att uttrycka sina åsikter om prioriteringarna för föranslutningsprocessen, i form av en årlig resolution som kommissionen måste beakta innan den utformar sin årliga rapport om

den fleråriga vägledande ramen.

Ändringsförslag 9
Artikel 4, punkt 2a (ny)

(2a) Den process som beskrivs i punkterna 1 och 2 påverkar inte Europaparlamentets och rådets befogenheter som lagstiftande myndigheter och budgetmyndigheter.

Motivering

Det är ytterst viktigt att slå fast att parlamentets inblandning i uppställandet av strategiska prioriteringar för föranslutningsprocessen på intet sätt skall inskränka dess befogenheter som budgetmyndighet.

Ändringsförslag 10
Artikel 17, punkt 2

(2) Om ett stödmottagande land underlåter att respektera dessa principer eller att fullgöra åtagandena i det berörda partnerskapet med Europeiska unionen, eller framstegen i riktning mot uppfyllande av kriterierna för anslutning är otillräckliga, får rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen vidta lämpliga åtgärder avseende det stöd inför anslutningen som beviljas enligt denna förordning.

(2) Om ett stödmottagande land underlåter att respektera dessa principer eller att fullgöra åtagandena i det berörda partnerskapet med Europeiska unionen, eller framstegen i riktning mot uppfyllande av kriterierna för anslutning är otillräckliga, får rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen vidta lämpliga åtgärder avseende det stöd inför anslutningen som beviljas enligt denna förordning, **samtidigt som det omedelbart skall informera parlamentet om anledningarna till sitt beslut.**

Motivering

Se ändringsförslag 5.

Ändringsförslag 11
Artikel 20a (ny)

Artikel 20a
Halvtidsutvärdering

Kommissionen skall senast den 30 juni 2010 till Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om genomförandet av denna förordning under de tre första åren som den tillämpats, om så är lämpligt tillsammans med ett lagstiftningsförslag om nödvändiga ändringar i förordningen.

Motivering

Att genomföra en sådan halvtidsutvärdering skulle tillåta varje institution att reagera på potentiella utmaningar i föranslutningsprocessen som uppstår efter det att instrumentet trätt i kraft den 1 januari 2007.

Ändringsförslag 12
Artikel 21, rubrik

Ikraftträdande

Varaktighet

Ändringsförslag 13
Artikel 21, stycke 2

Den skall tillämpas från och med den 1 januari 2007.

Den skall tillämpas från och med den 1 januari 2007 ***till och med den 31 december 2013.***

Motivering

Det är önskvärt att detta instruments varaktighet överensstämmer med budgetplanen 2007-2013, ur både politisk och budgetmässig synvinkel.

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Förslag till rådets förordning om upprättande av ett instrument för stöd inför anslutningen
Förfarandenummer	KOM(2004)0627 – C6-0047/2005 – 2004/0222(CNS)
Ansvarigt utskott	AFET
Rådgivande utskott Tillkännagivande i kammaren	INTA 7.3.2005
Förstärkt samarbete	ja
Föredragande av yttrande Utnämning	Zbigniew Zaleski 25.10.2004
Behandling i utskott	18.1.2005 12.7.2005
Antagande av förslag	30.8.2005
Slutomröstning: resultat	för: 26 emot: 0 nedlagda röster: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Kader Arif, Enrique Barón Crespo, Daniel Caspary, Nigel Farage, Christofer Fjellner, Glyn Ford, Béla Glattfelder, Sajjad Karim, Caroline Lucas, Erika Mann, Helmuth Markov, David Martin, Javier Moreno Sánchez, Georgios Papastamkos, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saïfi, Peter Šťastný, Johan Van Hecke, Zbigniew Zaleski
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Panagiotis Beglitis, Albert Deß, Pierre Jonckheer, Zuzana Roithová, Antolín Sánchez Presedo, Ivo Strejček
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 178.2)	Sergio Berlato